

HỘI ĐỒNG THI KIỂM TOÁN
VIÊN VÀ KẾ TOÁN VIÊN
HÀNH NGHỀ NĂM 2015

ĐỀ THI VIẾT
MÔN THI: KIỂM TOÁN VÀ DỊCH VỤ ĐẢM BẢO
NÂNG CAO

(Thời gian làm bài 180 phút)

Câu 1 (2 điểm):

- a. Nêu các yếu tố của hệ thống kiểm soát chất lượng và trình bày trách nhiệm của Ban Giám đốc về chất lượng trong doanh nghiệp kiểm toán theo quy định của chuẩn mực kiểm soát chất lượng số 1 - Kiểm soát chất lượng doanh nghiệp thực hiện kiểm toán, soát xét báo cáo tài chính, dịch vụ đảm bảo và các dịch vụ liên quan khác.
- b. Phân biệt trách nhiệm của Ban Giám đốc đơn vị được kiểm toán trong việc đánh giá khả năng hoạt động liên tục của đơn vị và trách nhiệm của kiểm toán viên, doanh nghiệp kiểm toán trong việc xét đoán, giả định hoạt động liên tục mà Ban Giám đốc đơn vị được kiểm toán đã sử dụng để lập và trình bày báo cáo tài chính được kiểm toán.

Câu 2 (2 điểm):

- a) Anh/chị hãy trình bày khái niệm “gian lận”, “các yếu tố dẫn đến rủi ro có gian lận”. Nêu 5 ví dụ về các yếu tố dẫn đến rủi ro có gian lận liên quan đến sai sót phát sinh từ việc lập báo cáo tài chính gian lận.
- b. Anh/chị hãy trình bày khái niệm “tiền đề của một cuộc kiểm toán”. Để xác định tiền đề của một cuộc kiểm toán, kiểm toán viên phải làm gì? Hợp đồng kiểm toán được lập theo quy định của Chuẩn mực kiểm toán Việt Nam số 210 - Hợp đồng kiểm toán phải có những nội dung gì?

Câu 3 (2 điểm):

Kiểm toán viên Lam phụ trách nhóm kiểm toán báo cáo tài chính cho niên độ kế toán kết thúc ngày 31/12/N của Công ty X kinh doanh rau quả (tươi, khô, đông lạnh, chế biến). Công ty X mua rau quả và bán cho các công ty bán lẻ theo hình thức bán chịu. Chính sách duyệt bán chịu của X khá lỏng lẻo, công tác theo dõi đơn đốc nợ cũng ít được thực hiện do kế toán thanh toán còn bận kiêm nhiệm nhiều việc khác. Kiểm toán viên Lam quan sát thấy kho hàng hóa của Công ty X có hàng rào bảo vệ, cửa khóa chắc chắn, bảo đảm hạn chế sự tiếp cận của các đối tượng nhưng kho ở gần ruộng rãnh nên ẩm thấp và có nhiều chuột. Điều kiện đảm bảo chất lượng cho rau quả cũng chưa tốt, tỷ lệ hàng hóa bị giảm chất lượng không tiêu thụ được do đó có thể ở mức cao. Kiểm toán viên Lam ước tính tỷ lệ hàng hóa bị giảm chất lượng không tiêu thụ được có thể lên đến 30%, trong khi Công ty X quy định tỷ lệ theo định mức là 5%. Công tác kiểm kê không được thực hiện định kỳ vào cuối năm tài chính và Giám đốc Công ty X nói rằng công ty chỉ thực hiện kiểm kê khi thấy cần thiết.

Yêu cầu:

- a. Nhận định khả năng có sai sót trọng yếu trong báo cáo tài chính của Công ty X ở cấp độ cơ sở dẫn liệu.
- b. Xác định các thủ tục kiểm toán cần thiết đã được kiểm toán viên thực hiện khi tìm hiểu hoạt động kinh doanh và kiểm soát nội bộ của Công ty X như đã nêu trên.
- c. Xác định thủ tục kiểm toán cần được thực hiện tiếp theo dựa trên những phát hiện trên.
- d. Nếu thực hiện kiểm kê rau quả, kiểm toán viên phát hiện giá trị cuối kỳ của hàng tồn kho trên báo cáo tài chính cao hơn đáng kể so với kết quả kiểm kê, kiểm toán viên yêu cầu Công ty X điều chỉnh số liệu trên báo cáo tài chính nhưng Ban Giám đốc Công ty X không đồng ý điều chỉnh. Vậy kiểm toán viên sẽ phát hành báo cáo kiểm toán với ý kiến kiểm toán loại gì?

Câu 4 (2 điểm):

Tổng công ty than Quảng Ninh là Tổng công ty hoạt động trong lĩnh vực khai thác mỏ than. Tổng công ty này hoạt động theo sự giám sát của Bộ Tài Nguyên và Môi trường. Các công ty hoạt động trong lĩnh vực khai thác mỏ than phải tuân thủ nghiêm ngặt quy định về sức khỏe và an toàn lao động do nhà nước quy định.

Anh/chị là thành viên Ban Giám đốc phụ trách tổng thể cuộc kiểm toán (của Công ty kiểm toán CPA) thực hiện kiểm toán báo cáo tài chính cho niên độ kế toán kết thúc ngày 31/07/2015 của Tổng công ty than Quảng Ninh. Tổng công ty này có hàng loạt các mỏ than ở một số địa phương khác nhau trên khu vực phía Bắc. Anh/chị đang soát xét giấy tờ làm việc của cuộc kiểm toán. Bản dự thảo báo cáo tài chính ghi nhận lợi nhuận trước thuế là 360 tỷ đồng và tổng tài sản là 3.500 tỷ đồng. Trưởng nhóm kiểm toán có thể hiện tóm tắt các vấn đề cần quan tâm trong giấy tờ làm việc của mình như sau:

- Tai nạn xảy ra tại Mỏ than số 18: Vào ngày 15/7/2015, đã xảy ra một tai nạn tại Mỏ than số 18, nhiều đường lò của mỏ này đã bị sụp, nguyên nhân do một số đường lò bị lút. Điều này khiến cho 1/3 khu mỏ không thể tiếp cận được, các đường lò này sẽ bị đóng cửa vĩnh viễn. Tuy nhiên, Ban giám đốc của Tổng công ty than Quảng Ninh cho rằng các khu vực còn lại của khu mỏ này vẫn được tiếp tục duy trì hoạt động miễn sao các khắc phục sự cố đảm bảo rằng khu mỏ này đáp ứng được các yêu cầu của quy định về sức khỏe và an toàn lao động.

Vụ sụp hầm lò này, may mắn không ai bị thương vong. Tuy nhiên, việc sụp hầm lò này khiến hư hại một số nhà cửa của khu dân cư kế bên khu mỏ. Theo kết quả giám định điều tra thì số nhà cửa này cần phải tháo dỡ hoàn toàn hoặc phải sửa chữa, gia cố đảm bảo an toàn sinh hoạt cho người dân địa phương. Có khoảng 20 hộ gia đình buộc phải tái định cư ở nơi khác và

Tổng công ty than Quảng Ninh đang phải đối mặt với việc đền bù và hỗ trợ các chi phí này.

- Giá trị còn lại trên sổ kế toán của Mỏ than số 18 là 200 tỷ đồng. Do không có công nhân mỏ nào bị thương vong, nên Ban Giám đốc của Tổng công ty than Quảng Ninh quyết định không báo cáo cho cơ quan quản lý nhà nước sự việc này.

Yêu cầu:

- a. Anh/chị đưa ra ý kiến của mình về các vấn đề cần quan tâm;
- b. Anh/chị cho biết các bằng chứng kiểm toán nào cần phải thu thập khi anh/chị soát xét giấy tờ làm việc và báo cáo tài chính của Tổng công ty than Quảng Ninh.

Câu 5 (2 điểm):

Công ty Minh Trí là nhà bán lẻ các sản phẩm gia dụng. Trong năm công ty thực hiện rất nhiều các đơn đặt hàng được gửi tới từ phía người mua hàng. Khi tìm hiểu về quy trình kiểm soát nội bộ đối với hoạt động bán hàng – thu tiền, Kiểm toán viên ghi nhận được một số thủ tục kiểm soát sau:

(1) Tất cả các đơn đặt hàng gửi đến phải có sự phê chuẩn của người có thẩm quyền;

(2) Cách ly về mặt trách nhiệm giữa thủ kho với kế toán ghi sổ doanh thu, thu tiền hàng và người có thẩm quyền phê chuẩn các đơn đặt hàng;

(3) Phân công người độc lập với nghiệp vụ bán hàng để kiểm tra nội bộ về việc lập hoá đơn theo giá bán từng loại mặt hàng tại thời điểm bán và ghi chép vào sổ kế toán;

(4) Kiểm tra, đối chiếu nội bộ về việc lập chứng từ bán hàng, ghi sổ các nghiệp vụ vào tài khoản và ghi sổ theo thời gian.

Yêu cầu:

a) Cho biết mỗi thủ tục kiểm soát trên nhằm ngăn ngừa sai phạm nào? Những sai phạm đó có thể ảnh hưởng tới cơ sở dẫn liệu nào của báo cáo tài chính?

b) Đề xuất một thử nghiệm kiểm soát phù hợp với mỗi thủ tục kiểm soát trên.